

El llenguatge

3/IV/1977

Donar a entendre

Hem observat més d'un cop una certa resistència envers l'ús de l'expressió donar a entendre, que podem gairebé considerar com una locució verbal. Sens dubte, les reserves que es formulen contra donar a entendre es basen en el fet que equival a una locució del castellà, «dar a entender», que hi correspon literalment, i en l'existència, en català, d'una expressió anàloga, donar entenent, que es pot considerar més genuïna o, almenys, més pròpia i exclusiva. Però tot això no és prou per a rebutjar categòricament la licitud d'una forma de llenguatge.

No trobem, és cert, al Diccionari Fabra l'expressió donar a entendre, a cap dels dos articles, donar i entendre. I, en canvi, a l'article entenent, que és un adjectiu, s'inclou l'expressió Donar entenent a algú d'alguna cosa, a la qual s'atribueix, més aviat, un sentit de «convèncer» o «persuadir». Però cal considerar que és lògic que no tots els girs i maneres de dir que són possibles i fins i tot habituals en una llengua siguin catalogats degudament al Diccionari, com ho han d'ésser aquells conjunts de mots que han adquirit, definitivament, el valor d'una categoria gramatical. Si bé no trobem l'expressió donar a entendre recollida i explicada al Fabra, la hi veiem usada, pel cap baix, en dues ocasions: als mots amenaçar, definit dient «Donar a entendre (a algú) la intenció de fer-li mal», i insinuar, «Donar a entendre (alguna cosa) sense fer sinó indicar-la, suggerir».

Donar a entendre no figura tampoc a la Gran Enciclopèdia Catalana, però sí a l'Alcover-Moll, amb dues definicions: «Fer entendre, fer veure clarament» i «Fer veure una cosa que no és». Amb tota aquesta informació podem determinar que el significat de donar a entendre i el de donar entenent no són ben bé equivalents: s'interfereixen però no coincideixen exactament. El primer es relaciona més aviat amb el suggeriment o la insinuació i el segon amb la persuasió.

Albert Jané